

**LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SAJUNGOS
RUGSĖJO MĖNESIO VADOVŲ KLUBO**

TEMŲ PRISTATYMAS

2024 m. rugsėjo mėn.

NACIONALINIŲ TEMŲ PRISTATYMAS – Lietuvos moksleivių sąjungos Valdybos rengiamas leidinys, skirtas informuoti moksleivius bei visuomenę apie kasmėnesiniuose, 42-ame savivaldybių vykstančiuose organizacijos vienijamų moksleivių susitikimuose – Vadovų klubuose – diskutuojamas temas. Tikimės, kad šis leidinys padės geriau suprasti šių dienų moksleivių ir jaunimo aktualijas, problemas ir padės pasiruošti kokybiškoms diskusijoms reikiamomis temomis mokinių savivaldose, mokyklose, o Vadovų klubuose išreikšta atstovų nuomonė atspindės mokyklos moksleivių nuomones. Šiame leidinyje pateikiamos tik nacionalinės temos, skirtos visoms LMS vienijamoms savivaldybėms. Informaciją apie papildomas, jūsų savivaldybėje Vadovų klubuose aptarinėjamas regioninės reikšmės temas savarankiškai pateikia LMS padaliniai.

TEMOS:

1. Gegužės / birželio mėnesių vadovų klubo apibendrinimas;
2. XXXVIII Pakartotinės Asamblėjos LMS įstatų pakeitimai;
3. Dėl pokyčių narystės pripažinimo procese;
4. Mokymų vadovų kvietimas registruotis į mokymus;
5. Mokinių tarybų projektai;
6. Kvietimas registruotis į veiklos programos „Karjera be barjerų” ambasadorius;
7. Nauji mokslo metai ir lūkesčiai;
8. Regioninė jaunimo politika.

1. GEGUŽĖS / BIRŽELIO MĖNESIŲ VADOVŲ KLUBO APIBENDRINIMAS

Gegužės / birželio mėnesių vadovų klubuose buvo aptariami klausimai iš šių temų: Vadovų klubų vykdymas, akademinis sąžiningumas, 2023-2024 mokslo metų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimai, 2023-2024 mokslo metų nacionalinių moksleivių pasiekimų patikrinimai, aplinka mokyklose, Geros mokyklos koncepcija, jaunų žmonių aktyvumas rinkimuose, mokinių savivaldų aktyvumas mokyklos taryboje, Visuotinio šaukimo karo prievolės įstatymo projektas.

Vadovų klubų vykdymo temoje dauguma VK dalyvavusių narių prieš dalyvavimą VK susipažįsta su temomis bei klausimais, jiems VK temos ir klausimai atrodo paruošti kokybiškai ir suprantamai, o formato keisti nereikia. Kiti dalyviai pageidavo, kad VK temų apibendrinimų trūksta arba trūksta atgalinio ryšio, o tą padaryti būtų galima soc. tinkluose video formatu arba diagramomis ir statistikomis.

Akademinio sąžiningumo temoje atsakyta, kad visose VK dalyvavusiose mokyklose mokiniai sukčiauja, ir tai daro dažnai. Tai vyksta, nes moksleiviams trūksta motyvacijos mokytis, jie tingi arba nespėja pasiruošti atsiskaitymams. Dažniausiai sukčiaujama gamtos moksluose. Akademinį nesąžiningumą galima sumažinti mažinant atsiskaitymų kiekį, inicijuojant daugiau praktinių pamokų ir paruošiant skirtingus atsiskaitymų variantus. Siekdami sumažinti akademinį nesąžiningumą mokytojai surenka išmaniuosius įrenginius, vykdo bausmes už taisyklių pažeidimus, stebi klasę atsiskaitymų metu.

2023-2024 mokslo metų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų (toliau – PUPP) temoje sužinota, kad daugumai VK dalyvavusių mokyklų su šiuo patikrinimu nesklandumų nekilo. Užduočių sudėtingumas vertinamas vidutiniškai, dviejų dienų srautai – teigiamai, palankiau žiūrima į elektroninį testavimą vietoj popierinio. Su mokytojais PUPP užduotys ir rezultatai dažniausiai aptariami, PUPP ruošiasi pakankamai. VK dalyviai teigia, jog reikia daugiau ruoštis įvairioms testavimo sistemos problemoms, patikrinti vertinimo sistemas, tinkamai ištransliuoti nuostatas dėl galimų asmens dokumentų PUPP metu ir suteikti daugiau laiko užduočių atlikimui.

2023-2024 mokslo metų nacionalinių moksleivių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) temoje VK dalyviai pasisakė, kad NMPP dažniausiai praėjo sklandžiai, užduotys buvo pernelyg sunkios, mokiniai nespėjo praeiti dalykų kurso. Vienos dienos srautas vertinamas palankiai, bet

svarbu užtikrinti, kad užduotys būtų vienodo sudėtingumo. NMPP užduotys ir rezultatai daugumoje mokyklų buvo aptartos su mokytojais, kurie taip pat teigia, kad užduotys per daug sunkios. Pasiruošimui NMPP skirta daug laiko ir pastangų. Užduočių atlikimui turėtų būti skirta daugiau laiko.

Aplinkos mokyklose temoje sužinota, kad dauguma VK apklaustų mokyklų mokinių jaučiasi saugiai, atsipalaidavimo erdvių yra. Daugumoje mokyklų yra problemų su jų aplinka: higienos normų neatitinkantys tualetai, valgyklos ir senas inventorių. Džiaugiamasi sodinamais augalais, atnaujinamomis mokyklomis ir inventorių. Beveik visose mokyklose jaučiamas stresas dėl atsiskaitymų, egzaminų, didelio krūvio ir atnaujintų programų. Informacija apie streso valdymą galėtų būti pateikta per paskaitas, mokymus, t.t. Daugumoje mokyklų paskaitos / užsiėmimai apie streso valdymą nevyksta. Tose, kuriose vyksta, paskaitos vertinamos prastai: jos būna ilgos, neįdomios, neaktualios, kartais jas veda nekompetentingi specialistai.

Geros mokyklos koncepcijos temoje beveik visi VK apklaustų mokyklų atstovai prieš VK nežinojo, kas yra geros mokyklos koncepcija, bet sužinoję daugiau jos aspektams pritaria. Dažniausiai pritarta gyvenimo mokykloje, lyderystės ir vadybos, ugdymosi / mokymosi ir darbuotojai: asmenybių įvairovės aspektams. VK dalyviams gera mokykla yra ta, kuri puoselėja draugiškumą, bendruomeniškumą, iniciatyvumą, kūrybiškumą. Pokyčiai gali būti inicijuojami skelbiant apklausas, teikiant pasiūlymus mokykloms, organizuojant renginius, akcijas, paskaitas bei streikuojant. Dauguma VK dalyvavusių mokyklų atstovų jaučia poreikį gauti informaciją apie geros mokyklos koncepciją ir jos siekius, teikiamus iš LMS nacionalinio biuro.

Jaunų žmonių aktyvumo rinkimuose temoje sužinota, kad mažą aktyvumą lemia jaunimo įsitikinimas, kad jų balsas nieko nekeičia, lengvai pasiekiamos informacijos apie rinkimus trūkumas, nenoras domėtis politika, nekokybiškas pilietinis ugdymas, stereotipai bei politikų neatsižvelgimas į jaunimo interesus. Skatinti didesnę įsitraukimą galima integruojant daugiau politinio švietimo į mokyklų programas, naudoti socialinius tinklus jaunimui pasiekti, kurti daugiau iniciatyvų kaip „MokRinkimai“, „Vote16“, organizuoti daugiau paskaitų ir diskusijų su politikais mokyklose ir universitetuose. Absoliučioje daugumoje VK dalyvių aplinkose yra populiaru balsuoti. Daugumoje mokyklų apie rinkimus nėra kalbama.

Mokinių savivaldų aktyvumo mokyklos tarybose temoje sužinota, jog absoliuti dauguma VK apklaustų mokyklų mokinių savivaldų yra įtrauktos į mokyklos tarybos sudėtį. Daugumoje mokyklų rinkimo į mokyklos tarybą procesas yra savanoriškas. MT posėdžiai dažniausiai vyksta nereguliariai, pagal poreikį, juose aptariami mokyklos biudžeto, finansiniai, taisyklių pažeidinėjimo, ataskaitų tvirtinimo, aplinkos tvarkymo ir renginių klausimai. VK atstovų nuomonė dėl mokyklos tarybos veiksnio pasiskirstė tolygiai: pusė dalyvių teigia, kad jų mokyklų tarybos yra veiksnios, o pusė mano, kad jos nėra veiksnios. Dauguma VK atstovų mano, kad pasyviausia mokyklos tarybos dalis yra moksleiviai. Mokinių savivalda įtraukia į mokyklos tarybos posėdžius jiems aktualius punktus. Papildomos informacijos iš LMS apie MT funkcijas poreikis yra.

Visuotinio šaukimo karo prievolės įstatymo projekto temoje absoliuti dauguma VK dalyvavusių mokyklų pritarė visuotiniam šaukimui, nes jaučia grėsmę LR laisvei ir suverenitetui, bet nepitaria studentų šaukimui akademinio proceso metu. Dauguma pritaria savanoriškai tarnybai akademinio proceso metu ir pritaria alternatyvios karo tarnybos plėtimui.

Daugiau pasiskaityti galite [čia](#).

Kilus klausimams, kreiptis:

Lauryna Laurinaitytė

LMS Prezidento patarėja

lauryna.laurinaityte@moksleiviai.lt

+370 627 93229

2. XXXVIII PAKARTOTINĖS ASAMBLĖJOS LMS ĮSTATŲ PAKEITIMAI

Šių metų rugpjūčio 18 dieną vyko LMS XXXVIII Pakartotinė asamblėja. Joje buvo svarstyti ir priimti įvairūs LMS įstatų pakeitimai. Šie pakeitimai apima:

- Kandidatams į Prezidentus ir Valdybos narius nuo šiol reikės bent 5 Narių rekomendacijų, o kandidatams į Revizijos narius – 3;
- LMS Valdybos ir Revizijos nariu bus draudžiama būti asmeniui, kuris pripažintas kaltu baudžiamojoje byloje; kuris yra politinės partijos, rinkimų komiteto narys, arba yra politinės

partijos, rinkimų komiteto išskeltas kandidatas rinkimuose. Šis pakeitimas sugriežtina politinio nešališkumo reikalavimus atstovaujant moksleiviams;

- Nuo šiol LMS Valdybą sudaro 5 asmenys;
- LMS narystei pripažinti neberekės bendradarbiavimo sutarties su nario mokykla. Tai palengvins LMS narystės ir mokinių tarybos dokumentaciją;
- Patvirtintas rekomendacinių mokinių tarybos nuostatų paketas;
- Nauja LMS Revizijos nare tapo Ona Akelė.

Tikimės, kad šie pakeitimai padės efektyvinti organizacijos darbą! Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

3. DĖL POKYČIŲ NARYSTĖS PRIPAŽINIMO PROCESĖ

Rugpjūčio 18 d. vykusioje XXXVIII pakartotinėje Asamblėjoje buvo priimti LMS įstatų pakeitimai, kuriais buvo atsisakyta bendradarbiavimo sutarties su mokykla kaip reikalavimo LMS narystei pripažinti. Iki šiol, jeigu mokyklos mokinių bendruomenė norėjo išsirinkti LMS narį, tos mokyklos direktorius pirma turėjo pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su mokykla. Taip pat direktorius bet kada galėjo šią sutartį nutraukti ir LMS nario narystė nebegaliotų. Siekdami užtikrinti, kad mūsų nariai LMS viduje galėtų laisvai reikšti savo mokyklos mokinių bendruomenės problemas, nerizikuojant prarasti narystę, pateikėme Asamblėjai atitinkamus LMS įstatų pakeitimus, kurie buvo patvirtinti. Dabar LMS narį norinčios išsirinkti mokinių bendruomenės galės tai padaryti be mokyklos direktoriaus pritarimo (t. y. be bendradarbiavimo su mokykla sutarties). Artimiausiu metu bus pakeista informacija LMS interneto svetainėje ir atnaujintos LMS narystės taisyklės.

Taip pat nuo šio mėnesio reikalausime naujai išrinktų LMS narių pateikti LMS nario rinkimų balsų skaičiavimo protokolą, kad galėtume įsitikinti, kad LMS narys buvo išrinktas demokratiškai. Šio protokolo šabloną galite rasti [čia](#). Jeigu LMS narys nebuvo rinktas atskirai, o yra mokinių tarybos vadovas, tuomet atskiro protokolo teikti nereikės, tačiau prašysime pateikti mokinių tarybos vadovo rinkimų protokolą.

Kilus klausimams, kreiptis:

Titas Skudas

LMS Nacionalinio biuro Darbo su nariais koordinadorius

titas.skudas@moksleiviai.lt

+370 639 01991

4. MOKYMŲ VADOVŲ TINKLO KVIETIMAS REGISTRUOTIS Į MOKYMUS

Mokymų vadovai – tai nacionaliniu lygmeniu dirbanti LMS savanorių komanda. Kiekvienas Mokymų vadovas užtikrina, kad visų poreikiai mokymams būtų itin kokybiškai bei efektyviai patenkinti.

Mokymų vadovų tinklo tikslas – kelti LMS padalinių, mokinių savivaldų bei moksleivių (pavienių ar grupių) kompetencijas vedant įvairių sričių mokymus.

Galite registruotis pavieniams mokymams arba mokymų ciklui - užsiregistravus pavieniams mokymams, galėsite pasirinkti vieną sritį, kurioje norite kelti komandos kompetencijas, o užsiregistravus mokymų ciklui galėsite pasirinkti keletą sričių, kuriose savo kompetencijas galėsite kelti tam tikrą laikotarpį.

Padaliniams, mokinių savivaldoms bei moksleiviams Mokymų vadovų tinklas siūlo asmeninių kompetencijų, komandinių kompetencijų, mokinių savivaldų procesų ir jaunimo politikos, renginių organizavimo, komunikacijos, finansų bei dokumentacijos mokymus.

Taip pat siūlome nepamiršti, kad LMS Mokymų vadovą pravesti mokymus pasirinkta tema galite **pasikviesti ir į savo renginį!**

Po mokymų ryšys nenutrūksta! LMS Mokymų vadovas pateiks Jūsų komandai rekomendacijas, padalinių savanoriai, MS nariai bei moksleiviai visada gali kreiptis bei konsultuotis su Mokymų vadovais siekiant užtikrinti mokymų tęstinumą bei veiksmingumą.

Daugiau informacijos ir registracijos formą rasite [čia](#).

Kilus klausimams, kreiptis:

Vesta Malinauskaitė

LMS Mokymų vadovų tinklo komiteto koordinatore

vesta.malinauskaite@moksleiviai.lt

+370 605 896892

5. MOKINIŲ TARYBŲ PROJEKTAI

Ar organizuodami iniciatyvas ir/ar renginius mokykloje neretai susiduriate su finansų trūkumo problema? Bet ar žinojote, kad LMS gali padėti išspręsti šią problemą, nes pradėjo vykdyti Mokinių tarybų projektų globą? Mokinių tarybos, kaip neformalios jaunimo grupės, negali teikti paraiškų projektams. Tačiau nuo dabar, bendradarbiaujant su globojančia organizacija LMS galima teikti projekto paraiškas įstaigoms, gauti finansavimą darniam veiklų įgyvendinimui.

Sudomino? Supažindinančios informacijos apie tai rasite [čia](#).

LMS Mokinių tarybų projektų globos tvarkos aprašą rasite [čia](#).

Kilus klausimams, kreiptis:

Milda Baltramonaitytė

LMS Nacionalinio biuro finansų koordinatore

milda.baltramonaityte@moksleiviai.lt

+370 600 27583

6. KVIETIMAS REGISTRUOTIS Į VEIKLOS PROGRAMOS „KARJERA BE BARJERŲ“ AMBASADORIUS

Veiklos programa - tradicinis LMS formatas, kurios tikslas yra atkreipti visuomenės dėmesį į tam tikrą temą bei bandyti spręsti tos temos problemas per įvairias vykdomas veiklas.

Veiklos programos koordinatorius padalinyje - padalinio savanoris, kuris yra atsakingas už veiklos programos įgyvendinimą savivaldybės lygmeniu.

Ambasadorius - moksleivis vykdamas veiklos programos veiklas savo mokykloje.

Ambasadoriaus vaidmuo veiklos programoje yra itin reikšmingas. Ši pozicija suteikia galimybę pasiekti žymiai daugiau mokyklų ir, tuo pačiu, daugiau moksleivių. Ambasadoriai taip pat ženkliai prisideda prie veiklos programos pajėgumų didinimo, leidžiant sparčiau įgyvendinti reikšmingus pokyčius ir kurti geresnę ateitį moksleiviams.

Ambasadoriaus vaidmens nereikėtų baimintis – Jums nebus priskirtos sudėtingos užduotys ar neįgyvendinamos veiklos. Tačiau, jei turėsite daugiau ambicijų, visuomet galėsite prisidėti papildomai. Visada galėsite konsultuotis su veiklos programos koordinatoriumi savo padalinyje bei kreiptis į jį pagalbos. Taip pat Jums bus suteikti įvairūs mokymai tiek regioniniu, tiek nacionaliniu mastu.

Kviečiame kiekvieną moksleivį prisijungti prie veiklos programos ambasadorių ir prisidėti prie geresnės ateities kūrimo savo mokyklos bendruomenei. Sekite LMS naujienas socialiniuose tinkluose.

Kokias veiklas vykdo ambasadoriai:

- Dirbant kartu su savo mokyklos mokinių taryba bei karjeros specialiste (-u-) organizuoja savo mokykloms moksleiviams naudingus ir įdomius renginius susijusius su veiklos programos temomis.
- Bendradarbiauja ir diskutuoja su savo mokyklos karjeros specialiste (-u-) bei administracija apie veiklos programos temas.
- Dirbant kartu su savo mokyklos mokinių taryba beu karjeros specialiste (-u-) vykdo mokyklos lygmens informacines kampanijas susijusias su veiklos programos temomis.
- Bendradarbiaujant su kitų mokyklų ambasadoriais vykdo bendras veiklas.

Kodėl verta būti ambasadoriumi:

- Įgausi milžinišką bagažą įgūdžių, kurie paruoš tave tiek ateities darbo rinkai, tiek ateities gyvenimui.
- Susipažinsi su kitais motyvuotais ir aktyviais moksleiviais iš kitų mokyklų bei iš kitų Lietuvos savivaldybių.
- Įgausi įvairių pažinčių su ne vien tik moksleiviais, bet ir įvairių institucijų darbuotojais.

- Turėsi galimybę ne vien tik dirbti, bet ir po darbų smagiai praleisti laiką su kitais tavo miesto ambasadoriais.
- Ambasadoriaus rolė yra puikus startas tavo ateities karjerai!

Daugiau informacijos apie tai rasite [šiam vaizdo filmuke](#).

Kilus klausimams kreiptis:

Į savo padalinio veiklos programos koordinatorių

arba

Rokas Damulis

LMS Metinės veiklos programos koordinatorius

rokas.damulis@moksleiviai.lt

+370 699 61929

7. NAUJI MOKSLO METAI IR LŪKESČIAI

Sulaukus dar vienu mokslo metų LMS tau turi keleta bendrinių klausimų susijusių su ugdymo procesu bei mokyklos gyvenimu. Visi šie klausimai yra bendriniai.

1. Kokios informacijos gavai / gavo tavo mokyklos mokiniais apie socialines-pilietinių valandų rinkimą?
2. Kokios informacijos gavai / gavo tavo mokyklos mokiniai apie įtraukujį ugdymą?
3. Kokios informacijos gavai / gavo tavo mokyklos mokiniai apie valstybinius brandos egzaminus / PUPP?
4. Ar per praėjusius mokslo metus / šių mokslo metų pirmą mėnesį esate pilde bent vieną mokyklos inicijuota anketą (bet kokia tema)?
  - 4.1. Kokia tema buvo anketa, jeigu tokia turėjote?
  - 4.2. Ar pastebėjote, jog į jūsų išreikštas pastabas buvo atsižvelgta?

5. Ar noriai patys (VK dalyvaujantys) ir jūsų reprezentuojami mokyklos mokiniai einate į mokyklą?
6. Kokioms temoms LMS turėtų skirti daugiau dėmesio negu skyrė pernai mokslo metais?
  - 7.1. Kokių kitų lūkesčių turite LMS šių mokslo metų laikotarpiui?
8. Kaip vertinate savo pamokų tvarkaraščius?
  - 8.1. Ar turėjote galimybę jį keisti?
9. Kiek vidutiniškai laiko skyrėte / jau skiriate jūs bei jūsų mokyklos mokiniai namų darbų ruošimui?
10. Ar turite dalykų vadovėlius / prieigą prie elektroninės jų versijos?
11. Kiek aktyviai jūsų mokykloje yra sekamos LR Seimo rinkimų aktualijos?
  - 11.1. Ar pastebėjote savo mokykloje platinama rinkiminę agitaciją?
  - 11.2. Ar per turimas pilietiškumo pamokas / kitas progas kaip nors diskutuojate rinkimų aktualijas?
  - 11.3. Ar jūsų mokykloje egzistuoja vienos ar kitos formos debatų klubas?
12. Kokio pobūdžio renginių / veiklų ar kitų užsiėmimų norėtum turėti savo mokyklos / savivaldybės lygmeniu?

8. REGIONINĖ JAUNIMO POLITIKA

Šioje skiltyje su savo miesto padalinio pirmininku, regioninės jaunimo politikos koordinatoriumi aptarsite Jūsų mieste, rajone esančius svarbius klausimus, kitas aktualias temas, problemas, Jūsų požiūrį į šių dienų aktualijas. Prieš Vadovų klubą su savo komandomis, mokyklos bendruomene galite pasiruošti Jums aktualius klausimus, išsiaiškinti šiuo metu vyraujančias problemas Jūsų mokykloje, moksleivių poziciją šių dienų aktualijomis, o padalinio pirmininkas ir savanoriai padės visais kilusiais klausimais. Nebijokite kelti problemų į paviršių, nes LMS skatina ir siekia, jog Jūs drąsiai diskutuotumėte apie procesus, įvykius, problemas kylančias Jūsų aplinkoje. Tik aiškiai komunikuodami ir išsigrynindami problemas, galime ieškoti jų sprendimo būdų. Taip pat

išreiškite savo nuomonę ties Jus liečiančiomis šių dienų aktualijomis, nes Jūsų nuomonė mums yra labai svarbi.

1. Kokią bent vieną esminę ir pagrindinę problemą išvelgiate savo mokykloje?
  - 1.1. Kokie būtų Jūsų pirmieji žingsniai šios problemos sprendimo link?
  - 1.2. Ar žinote į kokias institucijas galėtumėte kreiptis ieškant sprendimo būdo? Pateikite pavyzdžių;
  - 1.3. Kaip galvojate prie šios problemos sprendimo galėtų prisidėti LMS?
2. Jei anksčiau jau pavyko išspręsti kokią nors problemą savo mokykloje, kaip tai darėte?
  - 2.1. Kaip LMS prisidėjo prie šios problemos sprendimo?
3. Jei anksčiau nepavyko išspręsti jokios problemos, kodėl ir kas kėlė didžiausius iššūkius?
  - 3.1. Ar kreipėtės į LMS pagalbos?
4. Kokia šių dienų moksleivį liečianti aktualija Jūsų mokyklos bendruomenei yra svarbiausia? Kodėl?

Kilus klausimams, kreiptis:

Melita Mikalevičiūtė

LMS Prezidento patarėja

melita.mikaleviciute@moksleiviai.lt

+370 676 42913

Kilus klausimams, kreiptis:

Lauryna Laurinaitytė

LMS Prezidento patarėja

lauryna.laurinaityte@moksleiviai.lt

+370 627 93229